

Årsberetning 2024

Lillomarkas Venner

Enga på Lilloseter, mai 2024. Foto: Eva Hermstad

Vedtatt av styret 19.02.2025

Medlemmer

Lillomarkas Venner har 597 registrerte medlemmer. 523 betalte kontingent i 2023. Vi ønsker alltid flere medlemmer, og har ambisjoner om å øke synligheten til organisasjonen, på nett og ved tilstedeværelse på arrangementer.

Foruten 16 foreninger utgjøres medlemsmassen av omtrent en fjerdedel familier og resten enkeltmedlemmer. Medlemstallet representerer derfor en betydelig større medlemsmasse.

Styremedlemmer og tillitsvalgte

Etter valg på årsmøtet 18. april 2024 har styret bestått av:

Styremedlemmer: Tore Fallner, Eva Hermstad, Vera Johannessen, Elin Langsholt (sekretær), Grete Marstein og Håvard Pedersen.

Varamedlem: Knut E. Karlsen og Heidi Trøen

Styret har fullmakt fra årsmøtet til å supplere seg selv, og etter sommeren ble tidligere styremedlem Unni Pedersen med i styret som vara. Styret har dermed bestått av 6 medlemmer og 3 varamedlemmer. Ifølge vedtektene skal styret bestå av 9 medlemmer og ha 2 til 4 varamedlemmer. Valgkomiteen klarte ikke å finne flere styrekandidater til styrevalget i april, og styret har ikke klart å komplettere seg selv i løpet av året. Men med 3 varamedlemmer har vi kunnet stille med komplett styre når alle har vært til stede. Styret har ikke hatt noen styreleder og ingen nestleder på mange år. Det er ønskelig å ha leder og nestleder, men det fungerer greit med flat struktur, der styrets medlemmer fordeler ansvaret for de forskjellige sakene seg imellom. Styret har hatt 10 møter, alle i bydel Groruds lokaler i Grorudveien 3.

Kasserer: Gro Evensen

Revisor: Britt Lindhart

Valgkomite: Frode O. Hansen og Egil Bendiksen (Styret fikk fullmakt av årsmøtet til å finne ny valgkomite.)

Dunkjvelene har etablert seg i Evensetermyra etter myrrestaureringen. Foto: Elin Langsholt

Årsmøtet

Årsmøtet ble avholdt 18. april i flerbrukshuset på Grorud.

Årsmøteprotokollen ligger her:

https://www.lillomarkasvenner.no/lillomar/Protokoll_arsmote_2024.pdf.

Det hadde ikke kommet inn noen forslag til årsmøtet fra medlemmene.

Et høydepunkt på årsmøtet var utnevningen av 2 æresmedlemmer. Det ble gjort en vedtektsendring på årsmøtet 2023, som gir styret anledning til å tildele æresmedlemskap til medlemmer som har gjort en særlig stor innsats for Lillomarkas Venners formål. Styret utnevnte i 2024 to æresmedlemmer: Egil Bendiksen og Frode O. Hansen, to ildsjeler som gjennom flere tiår har lagt ned stor innsats for Lillomarka med fagkompetanse og lokalkunnskap. Les begrunnelsene for tildelingen her:

https://www.lillomarkasvenner.no/lillomar/Aresmedlem_Egil_Bendiksen.pdf

https://www.lillomarkasvenner.no/lillomar/Aresmedlem_Frode_O_Hansen.pdf

Etter årsmøtet presenterte Magne Lindholm sin rykende ferske bok, *Veiviser til Lillomarka*, en rikholdig turguide med 40 varierte turer. Boka gir gode doser informasjon om både natur, geologi og kulturhistorie på turen.

Økonomiske tilskudd

I 2024 mottok Lillomarkas Venner følgende tilskudd:

Bymiljøetaten i Oslo (BYM), tilskudd til friluft- og naturvernorganisasjoner, til driftstøtte og gjennomføring av turer/arrangementer: kr. 15 000

Miljødirektoratet formidler støtte via fylkeskommunene til blant annet friluftslivstiltak. Via Oslo fikk vi kr. 10 000 og via Viken fikk vi kr. 15 000. Disse midlene var bevilget til turer i henholdsvis Oslo og Nittedal.

Bydel Grorud bidro med kr. 5000 i kultur- og frivillighetsmidler til skjøtselsarbeidet på Hestejordene.

Vi fikk kompensert kr 20 142 for momsutgiftene vi hadde i 2023.

Vi mottok kr. 6740 i grasrotandel i 2024.

SAKER BEHANDLET I 2024

Revitalisering av småløypene/terrengløypene i Lillomarka

Kart over tradisjonsløypene (rødmarkerte) mellom Lillomarka arena og Steinbruvann, som er blitt preparert sesongen 2024/25.

Lillomarkas Venner har i mange år ivret for å holde ved like de gamle, smale skiløypene i marka. Til årsmøtet 2023 fremmet tidligere styreleder Egil Bendiksen et forslag om å kontakte Bymiljøetaten (BYM) for dette formålet. Han minnet om en tilsvarende prosess i 2003 som førte til at småløypetilbudet ble bedre, men at de siden gradvis har grodd igjen.

Styret har hatt møter med etaten og fikk etter hvert gledelig drahjelp fra Lillomarka skiklubb, som ville bidra til gjenåpning av tradisjonsløypene mellom Lillomarka arena og Steinbruvann. I samråd med BYM ble en 2 km og en 3 km lang løype ryddet av elever fra Natur videregående skole, se avbildet kart. Etter tilstrekkelig snøfall ble så løypene kjørt opp med skuter og gjort tilgjengelige for skiløpere som ønsker mer variasjon, mindre trafikk og mer nærhet til naturen, enn det de oppkjørte lysløypene kan tilby. Styret vil arbeide for at enda flere gamle løyper i smalsporede traseer blir åpnet.

Vinterferdsel i marka

Styret har hatt en rekke diskusjoner om hvordan vi bedre kan tilrettelegge for gående i marka vinterstid. Dette er blitt aktualisert fordi vi har tatt initiativ overfor BYM til mer snøskuterkjøring av naturløyper i Lillomarka. Det er viktig å finne løsninger som ivaretar både gående og skiløpere. Et forslag om også å kjøre opp gangstier ble avslått fra BYM. Det er et økende antall gående i vinterskogen, så dette er en problemstilling vi må ta videre i årene som kommer.

Langevann. Foto: Elin Langsholt

Nettverk for Natur i Nittedal

Lillomarkas Venner har i 2024 deltatt i det nyetablerte samarbeidsorganet mellom miljøengasjerte organisasjoner og Nittedal kommune. De øvrige medlemmene er Naturvernforbundet i Nittedal, Nittedal Elveforum, Birdlife, Botanisk forening, Romerike sopp- og nyttevekstforening, Gjelleråsmarkas Venner, Nittedal Historielag og Fortidsminneforeningen. Fokus i møtene har i hovedsak vært bekjempelse av fremmedarter langs Nittedalselva og motstand mot etablering av skytebane ved Lahaugmoen i Gjelleråsmarka. Saker med direkte relevans for Lillomarka så som hogst, Bjønndalen skianlegg og Bjønndalen og Franzefoss steinbrudd, har vært omtalt, men ikke aktivt behandlet. Nettverket er likevel viktig for utveksling av informasjon samt kontakt med relevante organisasjoner og kommunens miljørådgiver.

Bjønndalen skianlegg

Det har ikke skjedd noen videre utvikling av anlegget på Bjønndalsmyra i 2024. Treningstrappa, Tufteparken og utstyrshallen er i bruk, og noen av de kreosotimpregnerte stokkene ligger fortsatt som

løypeunderlag i myra. Rørene som er beregnet for bekken, ligger ubrukte, og planen for nytt foreningshus er ikke trukket tilbake.

Tranebærblomstring på Bjørndalsmyra. Foto: Elin Langsholt

Skytebane på Lahaugmoen

Vår forening støttet Gjelleråsmarkas Venner i deres aksjon mot skytebanen som var planlagt ved Lahaugmoen. Romerike sopp- og nyttevekstforening bidro til artskartlegging av området og Naturvernforbundet i Groruddalen mobiliserte til protestaksjoner. Saken fikk mye oppmerksomhet da

FAKKELTOG
6. november, Kl. 16:45
Fra Lillestrøm politihus til Lillestrøm rådhus.
Møt opp senest **16:30** for fakkelutdeling og plakattasjon

Velkommen til fakkeltog mot planene om skytebanen på Lahaugmoen som nå er oppe til politisk behandling i Lillestrøm kommunestyre. Planene berører oss som bor på Skillebekk, Holumskog, Vestli, Stovner, Høybråten, Sne stasjonsby, Haneborg, Fjellhamar, Strømmen, Skjetten og Lahaug og vil medføre: • Skuddstøy og anleggstrafikk i et verdifullt tur- og bo- og oppvekstområde. • Store negative konsekvenser for naturmangfold i et område med freda naturtyper, hekkende fugler og mange rødlistea arter. • En skytebane delvis i Ostmarka

Bl med, så vi får et effektivt fakkeltog og viser at Gjelleråsmarka er viktig for oss!
Les mer om fakkeltog, planene, hvorfor dette angår deg og meld deg på slik at vi ser at du kommer, og så vi får med enda fler!
Scann QR-koden eller gå inn på Facebookarrangementet "Fakkeltog mot skytebanen". <https://www.facebook.com/share/np0e34o55Zu0NBw/>

Holum Skog Velforening   Gjelleråsmarkas venner   Naturvernforbundet Nittedal   Naturvernforbundet Groruddalen

NRK var med på befaring i området og laget tv-innslag om saken. Dette sammenfalt med tv-serien "Oppsynsmannen", som fokuserte på tap av natur til utbygging under slagordet "Norge i rødt, hvitt og grått".

Funn av rødlistede arter, innsigelser fra Statsforvalteren og fylkeskommunen, stort engasjement blant naboer og en lang rekke støttespillere, fikk til slutt politikerne til å stemme mot forslaget om skytebane. Aksjonslederne ble senere tildelt Nittedal kommunes miljøpris. Vi gratulerer!

Huken og Lillomarka arena

Huken pukk- og asfaltverk i Ammerudveien 300 var i drift fra 1950-tallet til 2018. Virksomheten medførte mye støy, støv og anleggstrafikk som belastet nabolagene og truet markagrensa. Etter mange år med store protester ble anlegget stengt. Oslo bystyre vedtok så en reguleringsplan for området som Klima- og miljødepartementet stadfestet i 2020. Hovedformålet med planen er tilbakeføring av steinbruddet til grøntområde og tilrettelegging for friluftsliv. Planen åpner for aktivitetsanlegg, bekkeåpning, vannspeil/dam, stier, skiløyper, kjøreveier og forbindelser til markaområdene utenfor bruddkanten.

Bymiljøetaten (BYM) har ansvar for gjennomføring av reguleringsplanen. De har sørget for å sikre området mot ras. Returasfalten som fantes i bruddet, er blitt brukt til utfylling og masser er kjørt inn som underlag for ski- og turløyper. Dessverre førte massene med seg fremmedarter som raskt spredde

seg i de nyanlagte grøntområdene. Det var også mistanke om radioaktivt uran i massene, men dette ble senere avvist. Lillomarkas Venner, Naturvernforbundet og Groruddalen Miljøforum forlangte i 2023 mottiltak. BYM har fulgt opp med utarbeidelse av en tiltaksplan mot fremmedarter og har gjennomført slått og fjerning av de uønskede vekstene. Lillomarkas Venner er blitt med i en referansegruppe for bekjempelse av fremmede arter.

Etaten har også innhentet faglige vurderinger av jordmassene der Aurevannsbekken er planlagt åpnet. Resultatene var at jordmassene hadde grei kvalitet, og planleggingen av bekkeåpning var i gang i 2023 da arbeidet ble stoppet fordi politikere ville ha en storkonsertarena i bruddet.

Naturvernorganisasjonene protesterte iherdig, og heldigvis ble ideen skrinlagt i 2024. Lillomarkas Venner er medlem av referansegruppa for bekkeåpning bestående av bydel Grorud og interesseorganisasjoner. Sammen med Naturvernforbundet arrangerte vi i 2024 en tur i Huken der BYM redegjorde for sitt arbeid. Arrangementet tiltrakk seg mange mennesker og fikk positiv omtale i Akers Avis.

BYM har også laget en plan for overvannshåndtering og en ornitologisk vurdering for hekkende fugl. Men til tross for de nevnte tiltakene, går det treig med tilretteleggingen i Huken. Lillomarkas Venner har nylig tatt initiativ til planting av trær og vil med det første ha møte med BYM og andre interesserte aktører om saken.

Grefsenåsen

Byrådet har i løpet av 2024 ikke ferdigstilt en reguleringsplan for Grefsenkleiva. Den kommer trolig i første halvdel av 2025. Lillomarkas Venner følger denne saken, og vi har erfart at det fortsatt ikke er laget noen løsning som ivaretar ferdsele på turveien fra Akebakkeskogen/Lofthus inn i marka.

Sommeren 2024 foretok BYM tynnings-/vedlikeholdshogst i området mellom Akebakken/turveien og familiedfarten i Grefsenkleiva. Hogsten ble utført etter befaring med Lillomarkas Venner og vi ser på dette som en bra utført jobb. Det ble brukt små maskiner og skogbunnen ble mest mulig skånet. I ettertid ser vi at det kunne vært bedre informasjonsarbeid i forkant, og etter innspill fra brukerne i området foretok BYM en ytterligere rydding i stiene.

Utvidelsen av turveien i forbindelse med henting av julegran til London. Foto: Grete Marstein

London-granen ble i 2024, på kort varsel, hentet fra Grefsenåsen. Etter innspill fra Lillomarkas Venner ble kranbilene kjørt inn fra Grefsenkleiva istedenfor, fra Akebakkeskogen og forbi Tjernadammen, som først tenkt. Juletrehogsten medførte store utvidelser av turveien og en ganske omfattende

snuvass/oppstillingsplass. Ifølge BYM blir plassen permanent, i påvente av at et annet tre i samme område skal tas ut om et par år, men de vil se på mulighetene for å fjerne noe av turveiutvidelsene.

Vår klage på konsesjonsvedtaket for Trollvann ble avvist. Konsesjonen vil derfor gjelde for ti år. Vannstands målerne er plassert nærmest utilgjengelige og det finnes ikke planer for en miljøundersøkelse av Trollvann.

Hogster i Nittedal. Problemer med innsyn. Kontakt med Gran kommune

Et breddfullt Trollvann. Foto: Grete Marstein

Behandling av hogstsøknader i Nittedal kommune er fortsatt tillagt landbrukskontoret i Gran kommune, og innsyn i deres vedtak fås kun gjennom saumfaring av kontorets digitale postlister. Denne innsynsordningen fra 2022 gjelder alle landets hogster, men noen kommuner, som f.eks. Oslo, informerer selv berørte organisasjoner. Naturvernforbundet har klaget forholdet inn for Statsforvalteren, departementet og Sivilombudet uten å vinne fram. Forbundet sørger selv for jevnlig kontroll av postlistene i aktuelle kommuner og informerer relevante organisasjoner. Lillomarkas Venner sjekker også selv listene fra Gran kommune for å sikre at eventuelle hogster i Nittedals-delen av marka fanges opp.

En søknad som ble oppdaget i 2024, var **hogst ved Brennberget**, den høyeste toppen i Lillomarka, og et populært turområde med verdifull gammelskog. Vår tidligere leder og biolog Egil Bendiksen kunne raskt trekke fram en av sine rapporter fra tidligere befaringsnettopp dette området. Vi sendte rapporten til Gran og Nittedal kommuner og protesterte mot hogsten. Naturvernforbundet skrev en egen innsigelse og hogstsøknaden ble til slutt avslått.

Hestejordene

Lillomarkas flotte kulturlandskap Hestejordene ligger nær bebyggelsen mellom Rødtvet og Linderud. Her har vi vært med og drevet skjøtsel siden årtusenskiftet, for å hindre at blomsterengene gror igjen og artsmangfoldet forvitrer. Sammen med Sandås vel og Alna ridesenter driver vi skjøttelsamarbeidet Hestejordene-prosjektet, og organiserer beiting og rydding gjennom sesongen. Grunneier er Forsvarsbygg, og vi har en tiårig avtale med dem som gir oss rett til å sette opp husdyrgjerde. Vi har ansvaret for tilsyn og vedlikehold av gjerdet og for å rydde gjerdetraseen. Det er stiftelsen Alna ridesenter som bruker beitearealene til sine hester. Hovedtyngden av hestene kommer rundt sankthans, etter rideskoleslutt. Skjøttelsen holder det artsrike kulturlandskapet i hevd og hestene er hyggelige å hilse på for de mange som går tur i området. Beiteområdet ble i år utvidet med jordene som går helt bort til Rødtvetveien, et areal som ligger utenfor marka.

Arbeidet med kartlegging og formidling av artsmangfoldet på jordene, som begynte i 2023, og er finansiert av Miljødirektoratet, Sparebankstiftelsen og bydel Bjerke, har fortsatt gjennom 2024. Det er utgitt to rapporter fra kartleggingen:

Norsk institutt for naturforskning: Egil Bendiksen og Ulrika Jansson: «Kartlegging av naturverdier ved Hestejordene, Groruddalen i Oslo. Naturtypekartlegging etter DN-håndbok 13 og Miljødirektoratets instruks». Rapporten er ennå ikke lagt ut offentlig.

Biofokus: Kjell Magne Olsen og Stefan Olberg: «Biologisk mangfold på Hestejordene, Oslo kommune, i 2023». Rapporten er ennå ikke lagt ut offentlig.

Etter at vi vant kulturlandskapsprisen til Regionkontor landbruk (RKL) i 2021, har vi hatt et samarbeid med en landskapsutvikler ved RKL for å videreutvikle skjøtselen og legge enda bedre til rette for artsmangfold på jordene. Samarbeidet ble avsluttet våren 2024, og i rapporten «Landskapsutvikling i bynære områder. Sluttrapport for vitalisering av kulturlandskap i Lørenskog, Oslo og Rælingen» er prosjektet beskrevet. Lenke:

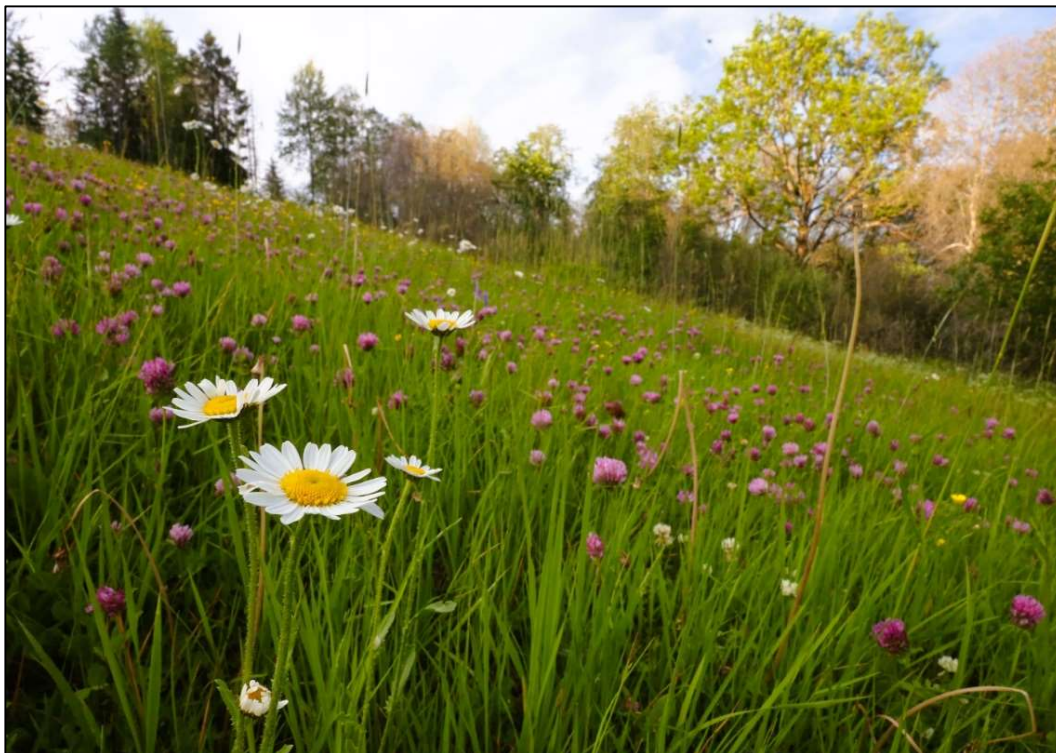
<https://regionkontorlandbruk.no/f/p120/i12635961-ac4d-4aa1-8405-a13dc49df2ad/landskapsutvikling-i-bynare-omrader-sluttrapport-for-vitalisering-av-kulturlandskap-i-lorenskog-oslo-og-ralingen.pdf> .

Disse rapportene legger grunnlaget for en oppdatering av skjøtselsplanen for Hestejordene, et arbeid som vil pågå i 2025.

Formidlingen vil bl.a. omfatte tre informasjonsskilt, som vil bli satt opp i 2025. Nødvendige tillatelser fra Statsforvalteren og Plan- og bygningsetaten (PBE) er innhentet. To av skiltene forteller om Hestejordenes historie og bruk, og det tredje skiltet forteller om artsmangfoldet på jordene.

Gresshopper og annet småkryp trives i blomsterenga. Foto: Elin Langsholt

Juniblomstring på Hestejordene. Foto:Elin Langsholt

Den nye snuplassen nedenfor Lilloseter under anlegg.
Foto: Håvard Pedersen

anlagt like nedenfor Lilloseter. Også her var vi med på befaring for å finne en plass hvor naturinngrepet ble minst mulig.

Kontakten med Bymiljøetaten, skogforvaltning

Hvert år sender BYM oss sine hogstplaner til uttalelse, og vi blir invitert med på befaring ved driftenes oppstart. Lillomarkas Venner er av den oppfatning at skog som ikke er vernet skal kunne driftes, men da med utstrakt hensyn til friluftsliv, naturverdier og kulturminner. Vi føler vi blir lyttet til, og er fornøyd med måten driftene i Lillomarka ble utført i 2024.

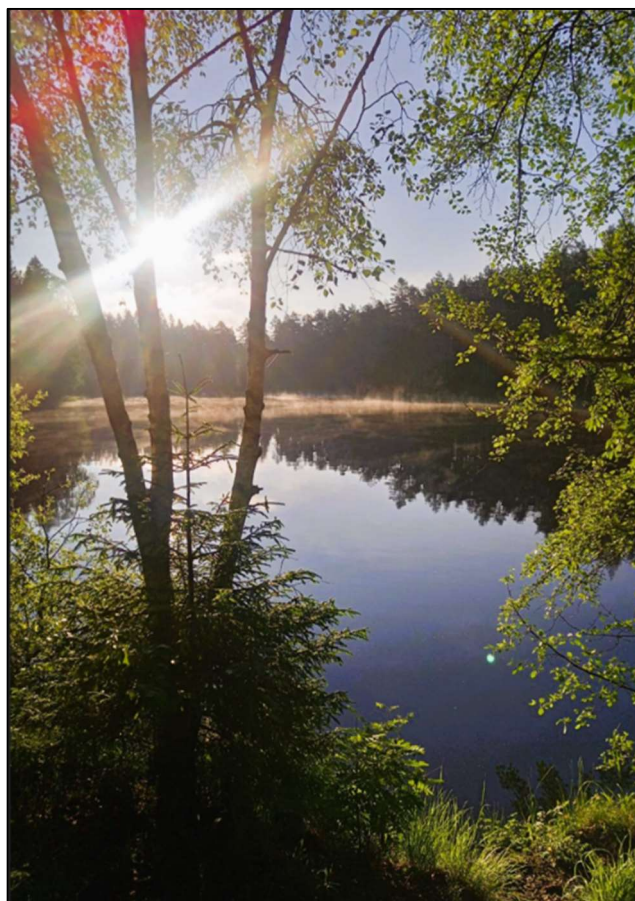
Et aber er bestemmelser staten pålegger skogsdrifter og som BYM er forpliktet til å følge. Et eksempel på dette i 2024 er pålegg om større snuplasser for tømmerbiler slik vi måtte godta

Kulturminner

Det har skjedd lite på denne fronten i 2024. En viktig årsak er at «vår» dyktige og velskolerte metalldetektorist Kim Steinar har flyttet ut av området. Takket være ham har vi blant annet oppdaget den eksakte beliggenheten til Evenseter og Badstubråten, og at et av den svenske krigerkongen Karl XIIIs kavalerier ble stoppet ved Setertjern i 1716 ved en mindre trefning der. Tydelige skytterstillinger i terrenget har vært registret i noen år, men først nå i den senere tid har man kunnet fastslå den faktiske historiske bruken.

Vi har god dialog med Byantikvaren, og har sammen med blant annet Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) innledet møter hvert halvår. Men en stadig stor ulempe er altfor lite ressurser hos Byantikvaren til å foreta grundigere arkeologiske undersøkelser på steder der dette absolutt skulle ha vært gjort. Mange funn indikerer at det har vært betydelig større aktivitet i Lillomarka helt fra steinalderen av enn det vi tidligere har kjent til.

Vi har tatt opp med BYM et ønske om at de rydder kulturlandskapet på Lilloseter og tidligere ryddet del av Linderudseter. Det har blitt ryddet rundt den gamle Lillosetra, men BYM hadde ikke kapasitet til å følge opp dette på Linderudseter i 2024.

Setertjern - trolig åstedet for en trefning i 1716 Foto:
Håvard Pedersen

Støy i marka

Det har de senere årene blitt arrangert en rekke ulovlige fester i marka i sommerhalvåret, såkalte skogsravepartyer, der det spilles høy teknomusikk på store musikkanlegg natten igjennom.

Med disse festene følger et betydelig støyproblem, både for dyrelivet i området, for nærliggende bebyggelse og for folk som vil overnatte i marka som rekreasjon. Skogsravepartyer er registrert i alle marker rundt Oslo, også i Lillomarka. I nabolaget Årvoll/Tonsenhagen har flere meldt om hyppige fester ved Solemskogen, Isdammen, Trollvann og Evensetermyra. Driveren av Linderudkollen har tidligere

uttalt seg i avisinnlegg om problemer der.

Arrangementene er trolig i strid med bestemmelser både i markaloven og i frilufsloven, både med hensyn til støyplager og ulovlig motorferdsel i forbindelse med transport.

I september deltok Lillomarkas Venner sammen med flere andre dyre- og miljøvernorganisasjoner på innspillsmøte for dyrevelferd i rådhuset med miljøbyråd Marit Vea og divisjonsdirektør i bymiljøetaten Terje Laskemoen. Vi orienterte om problemet med skogsravepartiene og oppfordret kommunen til å intensivere oppsynet i marka, særlig i hekketida for fugl. Lillomarkas Venner har også gjort skogoppsynet i Lillomarka oppmerksom på problemet.

Forslag til endringer i markaloven

Regjeringen ved Klima- og miljødepartementet har foreslått endringer i markaloven som for eksempel vil gjøre det mulig å bygge større terrasser, murer og legger på eksisterende hytter innenfor markagrensa. Departementet mener at endringene i svært liten grad forventes å få praktiske konsekvenser for selve bruken av marka, men Lillomarkas Venner registrerer at blant andre Statsforvalteren og Naturvernforbundet har kommet med kritiske merknader til forslagene.

Høringssvarene er til vurdering i departementet, som har mål om å legge fram et endelig lovforslag for Stortinget før påske. Lillomarkas Venner følger saken.

Skrivemåten av lokale stedsnavn

Statens kartverk vedtok i mars 2024 skrivemåten av flere lokale stedsnavn i vårt område. I vedtaket kommer det fram at *Alungsjøen* skal være hovednavn på vannet som er omtalt som *Alnsjøen/Alungen/*

Linderudsetra. Foto: Håvard Pedersen

Alungsjøen i det fjerne - eller var det Alungen? Foto: Elin Langsholt

Lillomarkas Venner tar vedtaket til etterretning.

Alungsjøen/Alungsjøen Formen *Alungen* fikk status som undernavn. (Undernavn innebærer at navnet ikke kommer fram på kart, men likevel kan søkes opp.)

Lillomarkas Venner gikk i sitt hørings svar fra januar 2022 inn for skrivemåten *Alungsjøen*, men har ikke påklaget vedtaket. Kartverket gjør greie for avgjørelsen og viser blant annet til stedsnavnloven, der hovedprinsippet er at man ved fastsetting av skrivemåten skal ta utgangspunkt i nedarvet lokal uttale. Det blir i tillegg vist til parallelle navn i marka som Åklungen, Øyungen og Sandungen.

Foreningens arkivmateriale 1969–2014 avlevert til Oslo byarkiv

Siden opprettelsen av Lillomarkas Venner i 1969 har styret oppbevart møteprotokoller, årsberetninger, regnskap, dokumentasjon vedrørende en del saker, avisutklipp o.a. materiale. Dette har i to omganger blitt avlevert til Oslo byarkiv som nå har ordnet og registrert beholdningen, se vedlagte bilde.

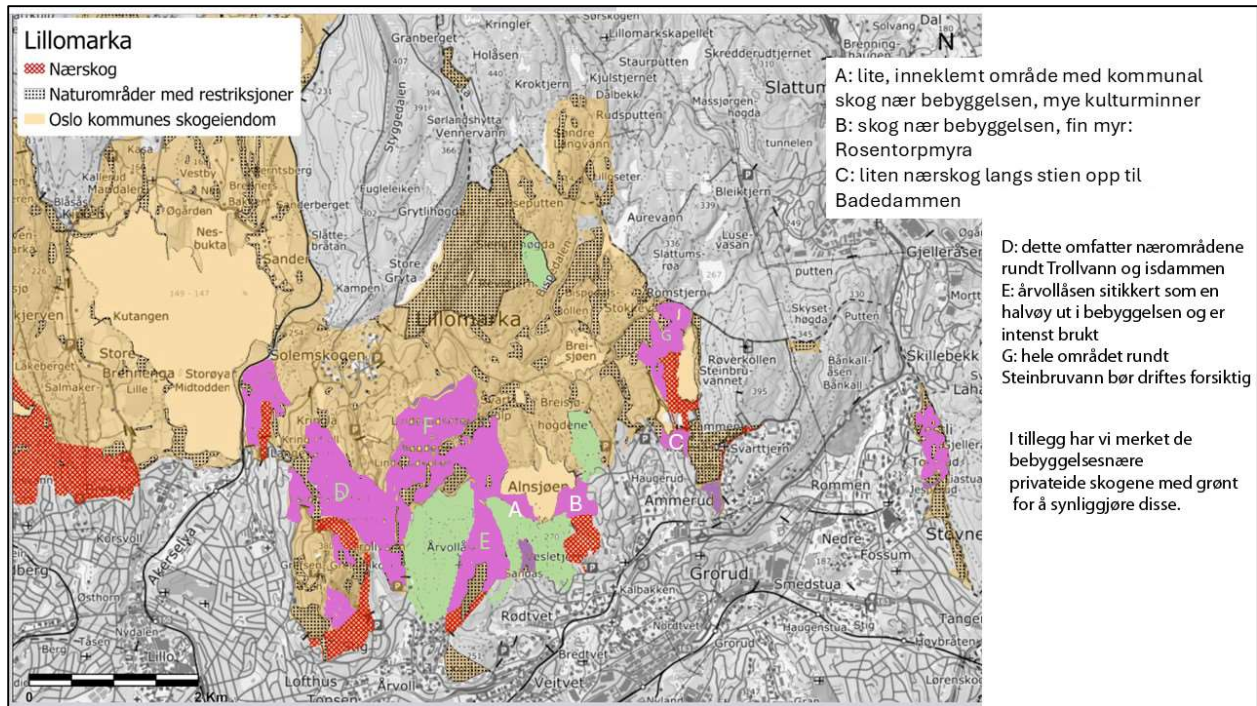
Lillomarkas Venners arkiv, ryddig og systematisert i byarkivet. Foto: Eva Hermstad

Vårt materiale omfatter perioden fram til 2014 og kan søkes opp via <https://www.arkivportalen.no>. Ved å taste inn "Lillomarkas Venner" i søkefeltet føres vi videre til Oslo byarkiv og vårt arkivnummer [OBA/A-70127](#). Der ligger arkivnøkkelen under fanen "Hierarki". Ved å trykke på søkeknappen/forstørrelsesglasset får man opp liste over saker/korrespondanse og tidsperiode. Materialet er ikke digitalisert, og innsyn må avtales med byarkivet.

Foreningen planlegger å avlevere ytterligere dokumentasjon fra de siste ti år. Mye av dette er tilgjengelig i elektronisk form. Vi avventer veiledning fra byarkivet for slik overføring.

Skogforvaltning i nærskogene

I forbindelse med protestene mot den planlagte hogsten på Haugerud ba byråden BYM om å ta et møte med Naturvernforbundet, Østmarkas Venner og Lillomarkas Venner for å diskutere hvordan BYM skal forvalte det som folk regner som sin nærskog. På møtet hadde vi god dialog og diskusjon, kombinert med en befaring i ulike skogtyper. Det var enighet om at disse bebyggelsesnære skogområdene må forvaltes i tett dialog med de som bor i områdene.

Kart med foreslåtte områder for nærskogforvaltning i Lillomarka.

I ettertid fikk Naturvernforbundet, Østmarkas Venner og Lillomarkas Venner anledning til å komme med innspill til BYMs rapport til byråden. I vårt innspill la vi vekt på viktigheten av at Oslo kommune må ha en strategi for å erverve, eller på annen måte få innflytelse på de mange gårdsskogene som ligger som et belte mellom bebyggelsen i Groruddalen og Oslo kommunes skogområder i Lillomarka.

Oslo og omland friluftsråd

Møtet om nærskogene resulterte også i et noe aggressivt brev fra Oslo og omland friluftsråd (OOF), hvor de reagerte på at vi som friluftsliv- og naturvernorganisasjoner hadde eget møte med BYM. I brevet ble vi kalt "særinteresseorganisasjoner". Naturvernforbundet, Østmarkas Venner og Lillomarkas Venner sendte en felles henvendelse til OOF, hvor vi reagerte på denne beskrivelsen av oss, på bakgrunn av at OOF faktisk har et vedtektsfestet formål om å arbeide for friluftsliv og naturvern. På samme tid sendte OOF et brev til Klima- og miljødepartementet hvor de ba om svekkelse av regelverket i de eldste naturvernområdene slik at (særinteressen) sykling også skulle bli tillatt i disse. Naturvernforbundet, Østmarkas Venner og Lillomarkas Venner er medlemmer i OOF, og synes organisasjonen skal ha et sterkere fokus på naturverdier. Sammen fremmet vi et forslag til årsmøtet om at anbefalingene fra Naturpanelet og Naturavtalen skal ligge til grunn for OOF sine uttalelser til plansaker og i vernesaker, og dessuten at OOF må være en aktiv pådriver for vern av natur og arbeide mot nedbygging av natur. Forslaget ble ikke vedtatt.

TURER OG AKTIVITETER 2024

- 4. februar:** Aktivitetsdag på Isdammen. Isskjæring
- 4. mai:** Miljøtorg i Nittedal. Quiz og insekthotell
- 7. mai:** Fugletur på Hestejordene. Turleder: Bjørn Einar Sakseid
- 23. mai:** Gjerdesjauing på Hestejordene
- 16. juni:** Villblomstens dag. Villblomsttur til Bjønnaldsmyra i Nittedal. Turleder: Jan Wesenberg

19. juni: Gjerdesjauing på Hestejordene

21. august: Bli kjent i Huken! Rundtur med Axel Pettersen, Bymiljøetaten

25. august: Over Granberget og gjennom Grytedalen med Magne Lindholm. En tur fra boka «Veiviser for Lillomarka».

31. august: Aktivitetsdag på Jensrud i Nittedal. Historiefortelling for barna.

1. september: Friluftslivets dag på Isdammen.

5. september: Insektjakt for hele familien på Hestejordene. Aktivitetsledere: Kjell Magne Olsen og Stefan Olberg fra Biofokus

9. september: Sopptur – vi ser etter matsopp. Turleder: Katriina Bendiksen

11. september: Tur til restaurerte myrer fra Solemskogen. Turledere: Karianne Johansson og Bjørnar Johansen fra Bymiljøetaten

15. september: Kulturminnetur til gravene ved Alunsjøen. Turleder: Håvard Pedersen

14. november: Åpent møte om naturrestaurering i samarbeid med Naturvernforbundet i Groruddalen på Årvoll gård. Foredrag ved Erik Kagge

Insektjakten startet med å se på sommerfugler. Foto: Elin Langsholt

Karianne og Bjørnar fra BYM fortalte om resultatene av myrrestaureringen, her ved Setertjernmyra. Foto: Elin Langsholt

DELTAKELSE PÅ ANDRE MØTER OG BEFARINGER

- 9. januar:** Sammen med kulturminnegruppa i Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) hadde vi møte med Oslos nye byantikvar Ellen Hole for å gjøre henne kjent med det kulturminne-registreringsarbeidet som pågår i marka og de utfordringene vi møter.
- 10. januar:** Første møte i nettverk for miljøengasjerte organisasjoner i Nittedal, NNN (Naturnettverket i Nittedal)
- 10. januar:** Lillomarkas Venner, NOA, Naturvernforbundet i Groruddalen, Groruddalen miljøforum og Alnaelvas venner var i møte med Byråd for miljø og samferdsel Marit Vea om situasjonen i Huken.
- 12. februar:** Byråd for kultur og næring, Anita Leirvik North, inviterte til innspillsmøte om den foreslåtte endringen i reguleringsplanen for Grefsen- og Trollvannskleiva.
- 13. februar:** Årsmøte i Forum for natur og friluftsliv (FNF) Oslo og Akershus
- 15. februar:** Møte i Naturnettverket i Nittedal
- 28. februar:** Møte i skoggruppa i Naturnettverket i Nittedal
- 19. mars:** Årsmøte i Groruddalen miljøforum i Grorud flerbrukshus
- 4. april:** Møte med ØV og NOA der vi diskuterte OOF sitt forslag til omforent forslag til OOF sitt årsmøte. ØV, NOA og LV har sendt inn forslag om at anbefalingene fra Naturpanelet og Naturavtalen skal ligge til grunn for OOF sine uttalelser til plansaker og i vernesaker, og dessuten at OOF må være en aktiv pådriver for vern av natur og arbeide mot nedbygging av natur.
- 5. april:** Møte med OOF om forslaget som ØV, NOA og LV har sendt inn til OOF sitt årsmøte og forslaget til omforent forslag fra OOF.
- 10. april:** Romerike sopp- og nyttevekstforening arrangerer kartleggingstur til Lahaugmoen.
- 10. april:** Møte i Naturnettverket i Nittedal
- 16. april:** Bane NOR inviterte til infomøte i Grorud flerbrukshus om løsmassene som er deponert i Huken.
- 23. april:** OOFs årsmøte på Frognerseteren friluftssenter
- 24. april:** FNF arrangerer kurs: Planlegg for natur og friluftsliv – kommunal planstrategi. Lær å skrive høringsuttalelser.
- 8. mai:** Dugnad på utearealene i Grorudveien 3–5
- 12. juni:** Nittedal AP inviterte til åpent temamøte "Arealforvaltning i naturkrisens tid" i Flammen.
- 21. juni:** Befaring i Huken
- 25. juni:** Møte i aksjonskomiteen for Grefsenåsen. Leder i Naturvernforbundet, Truls Gulowsen, deltok.
- 19. august:** Planleggingsmøte for aktivitetsdag på Jensrud 31. august
- 28. august:** Befaring med Lillomarka skiklubb og Bymiljøetaten mellom Lillomarka arena og Stokkvann, med tema revitalisering av gamle småløyper for skuterprepping
- 16. september:** OOF arrangerte teamsmøte om de foreslått endringene i markaloven med juridisk rådgiver fra KMD til stede.
- 20. september:** Innspillsmøte for å behandle tiltaksplanen for dyrevelferd. Vi kom med innspill for å begrense støy i marka, spesielt i dyras hekke- og yngleperioder.
- 21. oktober:** Møte i Naturnettverket i Nittedal

Rundsoldogg på Bjørndalsmyra. Foto: Elin Langsholt

28. oktober: Miljødirektoratet inviterte til infomøte om støtteordningen til friluftslivsaktiviteter, der det er gjort noen endringer. Vi pleier å søke støtte til turer på denne ordningen.

4. november: FNF arrangerte kurs i skriving av høringsuttalelser.

4. november: Sammen med Naturvernforbundet i Groruddalen møtte vi OOF og diskuterte ønsker og prioriteringer for Huken.

7. november: Fakkeltog mot skytebane på Lahaugmoen

21. november: Teamsmøte med Klima- og miljødepartementet om Norsk handlingsplan for naturmangfold

23.–24. november: Lions Groruds julemarked i Grorud samfunnshus. LV stilte med bord for verving og boksalg.

25. november: Formøte om nærskoghogster med NOA og ØV

27. november: BYM inviterte til heldagsbefaring til tidligere foretatte nærskoghogster rundt Nøklevann, Rustasaga og sør i Østmarka.

19. desember: BYM inviterte til møte om markasaker.

BREV OG UTTALELSER FRA LILLOMARKAS VENNER

*Alle brev og uttalelser kan leses på hjemmesiden vår, under fanen «Uttalelser»,
<https://lillomarkasvenner.no/uttalelser-og-brev-2024/>*

9. januar: Til Statsforvalteren: Vi etterlyser svaret fra PBE på Statsforvalterens videresendte anmodning fra oss om etterfølgelse av reguleringsplanen mm. i Huken
12. januar: Til FNF: Forslag om å ta opp problemet med vanskelig tilgjengelige hogstmeldinger på FNF sitt årsmøte
8. april: Sak til behandling på OOFs årsmøte 23. april 2024, fremmet i felleskap av Østensjøvannets venner, Lillomarkas Venner, Østmarkas Venner og Naturvernforbundet i Oslo og Akershus. Endelig versjon.
25. april: Fellesuttalelse til detaljreguleringsplan for Lahaug skytebane
25. juni: Fellesuttalelse til regional planstrategi for Akershus 2024–2028
11. juli: Fellesuttalelse til planstrategi for Nittedal kommune 2024–2027
3. september: E-post til landbrukskontoret i Gran kommune, der vi ber om avslag på hogstøkningen om hogst i gammel granskog ved Brenneberget
25. september: E-post til BYM der vi ber om tiltak for å redusere problemet med støyende aktiviteter i marka
10. oktober: Brev til Byråd for miljø og samferdsel med forslag om etablering av en permanent «Nærskog-sone» i Oslo kommunes skoger
10. oktober: Fellesbrev (med Naturnettverket i Nittedal) mot massedeponi og skytebane på Lahaug
15. oktober: Uttalelse til Handlingsplan Alna miljøpark
25. oktober: Anmodning om varsom framferd ved Tjernadammen i Grefsenåsen ved uthenting av julegrana til London
26. november: intervju om utbyggingsplanene i Grefsenåsen med Journalen ved Oslomet
11. desember: Uttalelse til BYM om geografisk avgrensning og retningslinjer for skjøtsel i nærskog og kart med forslag til nærskogsoner i Lillomarka
23. desember: Reaksjon fra Lillomarkas Venner, Østmarkas Venner og Naturvernforbundet i Oslo og Akershus til OOF på OOF sin høringsuttalelse om skjøtelsesplanen for nærskogen ved Haugerud

Besøk oss på facebook og hjemmesiden:

www.facebook.com/lillomarkas www.lillomarkasvenner.no